

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an **40** coroane. — Pe șase luni **20** coroane. — Pe trei luni **10** coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbătă

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoeală

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări**După vizita regală**

Precum de sigur au observat și Maiestățile Lor Regele și Regina prin toate ținuturile dela noi, pe cari le-au distins cu înalta Lor vizită, s-au cutremurat pretindenea de fiorii bucuriei până'n fundul adâncurilor acest pământ strămoșesc, venind la noi pentru întâiașdată în calitate oficială, căci dela împăratul roman Aurelian încoace Maiestățile Lor sunt primii pe Cari noi — Români de dincoace de Carpați — îi putem numi cu drept cuvânt, din toată inima și cu lacrimi de fericire în ochi Stăpânii NOȘTRII și Suveranii NOȘTRII legiuitori. Iară inimile noastre — cuprinse de cea mai sfântă emoție — au înțeles și simțit în aceste clipe fericite întreg farmecul dulce, ce se cuprinde în acest cuvânt «ai noștri», căci până acum multe-multe veacuri noi am fost ai nimănui.

Și dacă nu ne au înghițit valurile dușmane — o foarte însemnată parte de merit este al acelor bisericiute modeste, unele de lemn, pe cari în fuga trenului Maiestățile Lor le-au zărit prin comunele și pe colinele plaiurilor noastre. Slujitorii lor ne-au păstrat în toată curătenia atât credința strămoșească cât și dulcea noastră limbă românească și toate comorile sufletești, cari formează chintesența individualității noastre etnice de români, conducându-ne la limanul de mantuire în veacurile de intuneric, când nu aveam nici un alt soiu de conducători.

De aceea nimeni nu poate simți mai adânc ca tocmai noi — fii și conducătorii acestei biserici — întreagă recunoștință față de aceia, cari ne-au desrobit.

Sunt deci interpretul adevăratului sentiment public dela noi, când folosesc acest prilej pentru de-a exprimă admirarea noastră față de disciplina neîntrecută și de vitejia mai mult decât strămoșescă și de marile jertfe ale oștirilor din vechiul regat român și a căpitanilor ei, cari — în frunte cu căpitanul suprem — au creat România-mare, căștigându-și pentru vecie recunoștința tuturor Românilor desrobiti.

Ca cei mai fideli supuși ai tronului român, dorim gloria lui nostru rege, — ceeace încă vechiul filosof Plato a dorit patriei sale — ca — întărind hotarele ei — să facă «în afara respectată, iară înăuntru liniștită și pașnică» spre binele cetățenilor ei. —

Știm, că Maiestățile Lor au venit la Sibiu din țara Moților; de aceea, drept mulțumită pentru faptul, că prin înalta Lor prezență ne-au electrisat spre o nouă viață, acum deplin românească, în numele cre-

dincioșilor bisericii noastre le urmă la despărțire cu cuvintele Moților atât de simple și totuși frumoase zicând: «Trăiască-Vă Dăru» întru mulți ani!

Episcopul Miron.

Pentru Bănat**Adunarea dela Sibiu**

Duminică, înainte de ameazi, s'a ținut în chestiunea Bănatului o imposantă adunare națională în Piața mare a Sibiului.

Poporul român și-a rostit din nou voința d'a lupta până în sfârșit pentru dreptatea cauzei sale.

Prin vorbirile ținute și prin participarea miielor de reprezentanți ai poporului român «din patru unghiuri» s'a învederat, că națiunea noastră, nedespărțită sufletește, nu poate să renunțe la drepturile sale sfinte de întregire deplină.

Hotărâți și însușești s-au exprimat oratorii, dând grai nemulțumirii și măhnirii unui popor, căruia i se impun hotare nedrepte. Bănatul însă trebuie să rămâne în întregime al nostru, — ciuntirea lui nu se poate tolera cu nici un preț.

*

Adunarea s'a deschis la ora $1\frac{1}{2}$ a. m. Publicul, pornind dela catedrală în frunte cu P. S. Sa Episcopul Dr. Miron E. Cristea, și purtând drapele și table cu inscripția «Bănatul nedesrobit», a parcurs strada Ciznădiei până în Piața mare.

In pavilionul, unde cu câteva zile înainte se făcuse primirea regală, s'a grupat fruntașii vieții publice, între cari se găseau și numeroși reprezentanți ai sașilor și germanilor din România întregă.

Deschiderea adunării o face părintele asesor consistorial Nicolae Ivan, după care au luat cuvântul dnii: Dr. Cassiu Maniu, publicistul poet I. U. Soriciu, Dr. H. O. Roth în numele poporului săesc, Dr. Gh. Comșa, ear profesorul cernăuțean A. Leontiou în numele germanilor bucovineni.

Vorbitorii aduc motive puternice, ca să arate că Bănatul nu poate fi sfășiat, ci trebuie să aparțină întreg României.

In acest înțeles se votează o moțiune.

După citirea moțiunii, primește cu vîfo-roase aclamări din partea adunării, părintele Ivan mulțumește tuturor manifestanților atât români, cât și sași și germani.

La ora $1\frac{1}{2}$ adunarea se declară închisă.

Corul intonează «Pe al nostru steag», și lumea se împrăștie în ordine deplină.

Greseli care se răs bună

La cererea mai multor preoți din protopopiatul Săliște, o persoană bisericăscă își ține de datorie națională a ne trimite următorul articol care, nu ne îndoim, răspunde la dorințe generale:

Ziarul sibian *Gazeta Poporului*, foaie menită pentru țărănește, în timpul din urmă a început tot mai mult să se abată dela programul unui organ, care ar avea cheamă de-a contribui la creșterea bună a masselor dela sate. Diferitele îndrumări gazetărești și învățături nu le trimit curate cetitorilor, ci presărate cu otrava discreditării căpetenilor bisericăști.

In ședințele sinodului arhidiecezan, desbatându-se chestia școalelor de pe teritorul proiectatei «zone culturale», în mod destul de amănuntit, s'a mai simțit oare trebuința publicității și într'o foaie *poporala*? Toți oamenii nepreoccupați, toți cei cu inimă bună și curată, nu vor putea da alt răspuns, decât că nu!

Pentru atunci se mai face apel la priceperea și judecata simplă a țărănește? El, din întreg cétitul astorfel de acuze și lămuriri, se alege cu concluzia păgubitoare: «Se ceartă între sine domnii noștri dela oraș».

Țărănești întreabă de preot: «Dacă ei, oameni învățați și fruntași, nu se sfiesc d'a se batjocori, pentru ne bagi vină nouă, părinte, când uneori ne ieşim din sărite?»

Tot ei zic: «Noi, prostimea, și dacă ne certăm, nu ne sede prea de tot rău, săntem doar țărani; dar domnilor?»

Imi spunea unul dintre colegi, că i-a zis un bogătan din sat: «Păi am cétit în *Gazeta noastră* (!) că se ceartă urât domnii noștri de la oraș»...

S'ar putea spori mult înșiruirea astorfel de apostrofări.

Știm cu toții ce mare greșală educativă este cearta părintilor în fața copiilor. Îndrumările cele mai înțelepte se dărâmă în fața scenelor de felul acesta.

Tot așa în familia mare a satelor și a neamurilor.

Nu începe îndoială, că greșeli și neîntelusuri vor fi în sinul bisericii, și la noi, și la străini. Nu se pomenește însă că străinii să-și spele rufăria în gazetele lor poporale, și să discrediteze pe unii dintre conducători, într'o vreme când este trebuință de cea mai perfectă înțelegere frătească în fața credincioșilor proprii și-a concetățenilor de altă limbă.

Prin astfel de publicații nespuse de mult se sapă și autoritatea preoților și-a conducătorilor de la sate. E știut

cum mai fiecare comună își are «nemulțumiții» săi, cari se frământă, cum să ajungă conduceatori în sat, și că din această pricina nu încetează luptele locale dintre ei și preot și alți intelectuali. Mai cetind la gazete pilde de neînțelegeri între cei de la oraș, prin ele se alimentează nespus de mult pornirile dușmanoase și îndărâtnice ale ambicioșilor.

Ear greselile se răsbună în paguba atât lucruri frumoase, mari și îndârâtoare, care s-ar putea duce în îndeplinire în fiecare sat, când ar fi mai puțină vrajba și mai multă dragoste frătească între noi.

Când desaprobat din toată puterea sufletelor noastre publicitatea atacurilor personale, rugăm cu toată stăruința pe domnii redactori și colaboratori, să ne scutească de cetaniile ce se răsbună amar asupra noastră a tuturora, cari dorim să se întărescă scaunele de stăpânire ale României neștibile.

Unul pentru mulți.

Declaratiile M. S. Regelui

La banchetul oferit Suveranilor în Sibiu, din partea Consiliului dirigent, M. S. Regele Ferdinand a făcut următoarele declarații:

A vrut soarta, care era rezervată țării noastre, ca scopul în care au venit legiunile romane în țările dunărene și cele cuprinse în cercul carpatic, să fie în viitor adevărată cetate a unei culturi latine și a unei forțe compacte în mijlocul națiunilor de alte neamuri; ca națiunea română să ajungă acolo, i-a fost dăruit de Pronie o vitalitate care i-a mijlocit să reziste asupra tuturor vijeliilor ce s-au deslăgnuit asupra ei, și să-și păstreze cu ele credința nestrămutată că va ajunge acolo unde prin voia soartei i-a fost indicat drumul.

Si ce era această soartă?

Era că toți acei ce erau urmașii legionarilor să-și dea într-o zi mâna frate cu frate.

In decursul istoriei neamului nostru au fost momente de mari nădejdi că această menire a neamului nostru trebuie să se realizeze: a fost odată sub Mihai Vodă, care a putut spera să înfăptuiască o Românie cum o înțelegem azi. N'a vrut

Dumnezeu ca unirea aceea să fie de lungă durată. Dar în urma lui Mihai au rămas urmași de-ai acelora ce s-au luptat atunci alături de dânsul și pentru dânsul, și ei au trăit în ideea aceasta.

Vremurile au fost grele atât pentru Ardeal, cât și pentru țările din vechiul regat. Parcă epoca acestor lupte, era trebuitoare pentru a oțeli brațul acestui popor pentru clipa când a venit ora hotărâtoare, ca să aibă putere să înfăptuiască ceeace era inscris în sufletul lui și de menirea dată de soartă.

Sânt recunosător Proniei crești că Mi-a fost dat Mie să văd, și nu numai să văd, dar să și înfăptuesc (urale și ovațiuni), cu ajutorul ostașului român, acest fapt care este unic în istoria noastră.

In călătoria făcută prin frumoase ținuturi am văzut ceva care rar se vede, am văzut credința unui popor și cea mai frumoasă răsplătă pentru mine: a fost dragostea de care am fost încunjurat de populația care a suferit atât amar de timp. Bucuria lor a fost bucuria Mea. Din toate unghiuile au alergat să-mi arate credința lor; au venit cu miile și din Ardeal, și din Bănat.

Vă încredește că fac totul ca și dorințele lor să fie realizate. Dragostea ce-am simțit pipăind pulsul acestui popor — și ceeace mi-a spus pulsul acesta era rar și frumos — mi-a arătat totalitatea ce a existat pururi între voi; unirea aceasta făurită prin sângele vârsat pe câmpile de luptă, credința acestui popor nu se poate să nu fie atât de tare, încât să ne despartă vreodata.

Mult avem de muncă, sper că înaintea acestora, în fața atât ororilor sociale și economice va fi de trebuință să ne dăm mâna frătească — toți uniți în suflet și în gând — să muncim la deslegarea acestor probleme. In aceasta se va arăta unirea tuturor românilor. Sânt convins că aşa va fi. Ridic paharul meu în sănătatea României întregite.

Cuvântările ținute în Sibiu de dnii Ferchide, prim-ministrul ad interim, și Maniu, președintele Consiliului dirigent, le publicăm în numărul viitor.

9. Cum crește Nicușor

Marioara era fericită, că Nicușor din zi în zi era mai voinic, mai frumos. Picioarele s-au umplut, fața i s-a rotunzit ca un merisor. Începea să fie atent la glasul mamei și al Marioarei; își întindea mânuța după pahar; sunetele mai tari le asculta și-și întorcea capul.

Marioara voia să știe precis cum crește frățiorul. Lelița Anica i-a spus, că la copilașii de țăță creșterea o cunoaștem mai bine după greutatea corpului. I-a și însemnat, că greutatea copilului nou născut este 3000—3500 grame (3—3 $\frac{1}{2}$ kg). Băieții sănt mai grei ca fetițele. În cele dintâi 4 zile fiecare pierde din greutate, din cauza că nu e deprins să sugă. Dela ziua a zecea începe să se desvoalte așa:

La sfârșitul lunei	1.	va fi	3620	grame
,	2.	>	4380	>
,	3.	>	5020	>
,	4.	>	5680	>
,	5.	>	6460	>
,	6.	>	7020	>
,	7.	>	7470	>
,	8.	>	7930	>
,	9.	>	8300	>
,	10.	>	8500	>
,	11.	>	8820	>
,	12.	>	9080	>

Extras dinordonanța Nr. 21 și 25

(Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) Acei cari tără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orice chip, stiri fie adevărate, fie înimaginare, sau păreri relative la operațiunile de răsboi, situația și disloarea trupelor, dispozițiunile autoritaților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de răsboi.

Eră și vremea...

Prin o hotărâre adusă de Resortul cultelor și instrucțiunii publice, liceul reformat din Orăștie a fost închis. Direcția acestui liceu a refuzat adeca să promoveze la sfârșitul anului școlar d'acum pe elevii români, cari n'au studiat limba ungurească, ci în locul ei au învățat limba românească.

Un liceu maghiar în Orăștie ar fi astăzi o mare absurditate, în considerare că împrejurimea toată este românească.

Acolo nu există nici un picior de ungur; ear liceul cu pricina nu era alt ceva, decât o fabrică de maghiarizare, cum erau și sănt și în alte locuri din ținuturile locuite în majoritate sau în totalitate de români.

Fabricile acestea, cu profesorii lor — putem zice fără excepție, — au prigoniți pe elevii români și de multe ori i-au silit să alegă la școalele depărtate; căci d'al de «profesorii» ca Görög, Kristof, Jánó nu sufereau, între altele, ca școlarii lor valahi să grăbească între sine o vorbă în românește, ci numai în melodieasa limbă a lui «teremtette».

Bieții domni profesorii Vor fi știind ei oare că de mult au contribuit, prin felul tratarii lor, la deșteptarea și răspândirea simțirilor naționale românești în sufletele atât ororilor tineri prigoniți?

Dacă domnii aceia n'ar fi fost oameni purtați de gândul rău, foștii lor elevi ar trebui să se grăbească și să le arate recunoștință și mulțumire.

Așadar greutatea dela început la sfârșitul anului e de 3 ori așa de mare. În anul al 6-lea copilul va fi de 2 ori așa de greu ca la finea anului întâi (18—20 kg).

Ca să poată și cum crește frățiorul, Marioara în fiecare săptămână cântărea pe Nicușor cu balanță care a adus-o lelița Anica. Ce veselă a fost, când a văzut că îl merge de bine frățiorului. La sfârșitul lunei întâi cântărea 3700 grame, la sfârșitul lunei a doua deja 4500 grame. Datele acestea le petreceau într'un caiet, pe care era scris: *Momente din viața lui Nicușor*.

V. Înțărcarea lui Nicușor

1. Când trebuie înțărcat copilașul?

Vremea tace și trece. Nicușor creștea și se întărea. Se născuse în Noemvrie, îl sărutase soarele plăcut de primăvară, apoi căldura verii.

Pofta de mâncare și creștea tot mai bine. La vîrstă de șase luni au început să-i dea pișcot cu lapte, apoi gris zaharizat, fier în lapte. Mai târziu căte-o jumătate și chiar căte un gălbînus de ou întreg; gălbînul și priește copilașului, fiindcă conține fier, care-i dă sănătate și roșașă în obrajii.

(Va urma).

FOIȘOARA

Catechismul bunei creșteri

— Pentru mamele noastre —

(Urmare)

8. Nicușor face gimnastică

Inchipuiți-vă numai, cât se simte de rău copilașul strâns în scutece, plăpomioare, ba în multe locuri chiar și mânuțele săi sunt legate. Desigur, ați protestat, dacă vă ajunge aceeași soartă numai o zi.

Natural, cu copilașul așa trebuie să ne purtăm, fiindcă nu-i în stare să-și ție drept trupul fraged. Însă și micuțul are să fie lăsat slobod, ca să se întărescă și să învețe a-și folosi membrele.

Marioara totdeauna înainte de amează, când era destul de cald în odae, desfăcea scutecele lui Nicușor și-l lăsa așa lungit pe masă. Micul strengar începea îndată să-și miște mânuțele în toate părțile, piciorușele și-le apropia până la pântece, apoi svârlea odată voinicește în aer, ca și cand ar fi zărit vre-un dușman. Așa se juca Nicușor 15—20 minute, apoi Marioara îl înfășa din nou și omuleșul ostenit de atâtă «lucru», adurmea dulce.

In urma călătoriei Suveranilor în Ardeal

La ultima consfătuire dela clubul liberal din Bucureşti dl I. G. Duca, ministrul agriculturii, a făcut următoarele expuneri despre călătoria Suveranilor:

Cred că vizita regală în Ardeal, a avut 4 consecințe de ordin politic foarte importante.

1. In primul rând, ea a arătat indestructibilitatea unității noastre naționale. Pentru ceice au putut crede că neamul românesc nu era un tot indivizibil sufletește, manifestațiile făcute Suveranului, isvorâte dintr-o adâncă conștiință națională a masselor poporului român, au dovedit că orice tendință de separatism este o imposibilitate, că am fost întotdeauna un popor unitar care am trăit veacuri întregi cu granița în mijlocul ţării și că unitatea națională realizată e pentru veci și indestructibilă!

2. A doua constatare este profundul dinasticism al poporului ardelean.

Acest sentiment dinastic isvorește acolo din conștiința adâncă a acestui popor, că Regele României e simbolul viu al unității naționale, e centrul de gravitate al întregiei noastre vieți naționale. De aceea e înăscut acolo un simțământ dinastic profund, în acord cu aceia cari simt că un sistem monarhic bine întocmit poate singur asigura pentru România o dezvoltare și propăsire normală.

3. In al treilea rând sănt de amintit manifestațiile din partea ungurilor și a svabilor din Bănat.

La Bichișciabă, o delegație din partea svabilor din Bănat cari reprezintă în comitatul Torontalului majoritatea etnică, compusă din trei reprezentanți — cari cu mare greutate s-au strecurat, — s-au prezentat Regelui și i-au declarat că nu vor cu nici un preț să trăiască sub dominația sârbească, că dorința lor nestrămutată este să treacă sub sceptrul Regelui Ferdinand și-l roagă să facă totul, pentru că Torontalul să fie alipit României Mari.

Dar manifestațiile ungurilor! Cei din părțile ocupate de curând de armata română, și mai ales cei cari au cunoscut dominația bolșevistă, nu găseau cuvinte să mulțumească Regelui și armatei române pentru că i-au salvat.

Am văzut pe rectorul universității din Debrecen cerând, în numele civilizației amenințate, nu numai ca să nu se retragă trupele române din teritoriile ocupate, dar ca armata română să treacă Tisa și să ocupe Budapest. (Apl.)

Am văzut pe contele Degenfeld, unchiul lui Tisza, venind cu supunere la M. Sa, Regele, să-i mulțumească că a gonit anarhia și a reîntronat ordinea, cerându-i de asemenea ca armata română să ocupe Budapest și să salveze Ungaria.

Nu mai vorbesc de doamnele maghiare, în frunte cu contesa Almássy, vara același Tisa, venite în mare număr să mulțumească Suveranilor noștri, că armata română li-a salvat onoarea, viața și avutul.

In cursul acestei călătorii în Ungaria, am constatat că există un curent puternic pentru o apropiere cu noi. Ungurii consideră azi România ca singurul factor de civilizație și ordine în orientul european.

Pentru noi, cari am trăit ceasurile dela Iași, cari am auzit cum în întrunirile dela Cluj, prezidate de contele Bethman și patronate de Tisza, ungurii cereau nu numai pământ din pământul nostru, dar cereau ca populația românească de lungul Carpaților, dela Orșova la Vatra Dornei, să fie izgonită cu forță din țara Ardealului, și înlocuită cu un brâu de coloniști maghiari, — vă închipuiți ce ceasuri au fost acelea pe care le-am trăit acum...

Ei, care în trecut, contestam aceea ce se numește justiția imanentă, m'am întors din Ardeal cu convingerea că probabil am greșit și că există în adevară o justiție imanentă în lume, că, — ori care ar fi piedecile ce li se pun în cale, — cauzele drepte trebuie să biruiască, și biruința noastră se datorează faptului, că țara românească reprezintă și luptă pentru o cauză dreaptă.

4. A patra consecință politică este mândria, cu care ne-am întors privirile către ostașul român care, deși rău echipat și rău hrăniti, a dat doavă de un uimitor moral, de mare disciplină, cu care a impus acolo voința poporului român și a făcut ca prestigiul României să fie ridicat în fața acestora, cari nu cunosc situația de acolo și hotărăsc soarta noastră, mânăjă de sentimente, pe care le vor regretă în curând.

Manifestația germanilor din România Mare

Duminică și Luni, în ziua întâi și a doua a Rusaliilor, s-au întrunit la Sibiu reprezentanții poporului german din România întregită, pentru a manifesta *alipirea acestui popor către noua sa patrie*, în dorință de a-și păstra și mai departe caracterul lui german.

Au participat reprezentanți din Bănat, Bucovina, vechiul regat, precum și numeroși oaspeți sași ardeleni.

In onoarea lor s'a organizat o festivitate în biserică săsească Duminecă la ora 6 d. a., iar în ziua următoare demineață la ora 9 s'a înjunțat în sala județeană o ședință plenară a consiliului național german-săesc.

Adunarea a trimis o depesă omagială M. Sale Regelui Ferdinand. A dat, afară de această, o telegramă de salutare către Președintul Consiliului dirigent, dl I. Maniu. Telegramele, semnate de președintele Schuller și secretarul Dr. Roth, făgăduiesc că poporul german își pune toate puterile sale în serviciul patriei.

Serbările s-au terminat cu o masă festivă, la care primul toast l-a rostit fostul deputat Dr. Rudolf Schuller pentru M. Sa Regele Ferdinand și dinastia română. S'a intonat imnul regal, ascultat în picioare de întreg publicul. Au mai vorbit: dl Lutz Korodi, episcopul Deutsch, parohul Honigberger din București, Dr. Roth și a.

Stirile zilei

Dela Conferența de pace. În ședință de Luni la Saint-Germain s'a făcut remiterea condițiilor de pace delegației austriace. Dl Clemenceau, după ce a deschis ședința, comunică procedura care va fi urmată pentru discuție. N'are să fie nici o desbatere verbală, ci observațiile vor trebui prezentate în scris, în termen de 15 zile, asupra părților din tratat, ale căror corecturi vor fi remise.

Cancelarul Renner, conducătorul delegației austriace, răspunde dând citire unui discurs în franțuzește.

Textul condițiilor de pace cu Austria cuprinde: Societatea Națiunilor, Frontierele Austriei și Clauze politice, financiare, militare, și private care la despăgubiri. —

Cei patru reprezentanți ai guvernelor majorilor puteri (Franța, Anglia, America și Italia) s-au întrunit pentru examinarea *contrapropunerilor germane*. Răspunsul lor va fi gata în săptămâna aceasta și delegații germani vor fi invitați să semneze preliminariile de pace. După știri parisiene, marile puteri sănt decise să nu schimbe nimic din condițiile tratatului de pace cu Germania, și să nu țină seamă de contraproponerile și amenințările germane.

Procesiunea la Mărășești. Se anunță din Focșani cu data de 5 I. c.: Astăzi s'a făcut o procesiune solemnă la mormintele, unde odihnesc parte din eroii dela Mărășești. Serbarea s'a organizat de cercul studențesc putnean «Mărășești». Au asistat la pelerinaj delegaționi de studenți din toate colțurile României Mari, pe lângă autoritățile locale. După serviciul religios s'a rostit cuvântări și s'a trimis telegramă: M. S. Regelui, prim-ministrului francez Clemenceau, delegației române la Paris și generalului Gri-gorescu.

Pedepeșe meritate. Curtea marțială a Div. I vânători în ședințele ținute a condamnat pe următorii acuzați: Piroska Lajos, Elekes Dénes, Györfi Karoly, Iakab Dániel, Moldoveanu Iános și Szép István, la moarte.

Pe acuzații: Gomody Dénes, Maior Mozes, Hanczi Miklos, și Biró Zsigmond la muncă silnică pe viață.

Pe acuzații: Vas Márton și Kovács Izosef la câte 10 ani muncă silnică.

Pe acuzații: Iacob Zsiga și Mozes Dénes la câte 5 ani muncă silnică.

Toți au luat parte ca autori principali și complici la *rebeliune și îndoială crimă săvârșită* în contra celor doi jandarmi, omorâți în Târgul Eted.

Comunicat. Toți aceia dintre cei admisi la cursurile instituite în Cluj pentru pregătirea profesorilor de diferite categorii și menționați în tabloul publicat și distribuit în cercuri că s'a putut de largi, — cari din diferite motive nu vor putea lua parte la aceste cursuri, se obligă a aduce renunțarea lor la cunoștința resortului nostru în timpul și pe calea cea mai scurtă, pentru ca să se poată lua dispozițiunile necesare relativ la înlocuirea lor cu alți profesionari. — Dr. Valer Branice, șeful resortului de culte.

Convocare. Comitetul central al *Reuniunii oficienților administrativi* comitatensi și comunal români din Transilvania și părțile ungurene este convocat pentru ziua de 22 Iunie 1919, la Sibiu, în casa județului. — Ioan Henteș, președinte; G. Bărbat, secretar.

† Alexandrina A. Ivan, abs. de IV cl. civile, fiica preotului Ioachim Ivan din Podele, a răposat la 19 Mai a. c. în etate de 16 ani. Rămasările pământești ale adormitei în Domnul s'au aşezat spre veșnică odihnă Miercuri în 21 Mai a. c., la ora 1 p. m., în cimitirul bisericii ort. române din Podele. Odihnească în pace!

La Cluj. Un comunicat oficial, dat de Resortul cultelor și instrucțiunii publice, anunță că *cursurile pentru profesori* se țin nu la Blaj, ci la Cluj. Cei admisi au să se prezinte în 14 Iunie a. c. la ora 8 demineață în biroul directorului cursurilor cu sediul la Universitatea din Cluj.

Studentii ieșeni și trupa dnei M. Voiculescu. Citim în Viitorul: Reprezentanța anunțată pentru seara de 30 Mai a. c. la teatrul național din Iași de către ansamblul condus de artistă Marioara Voiculescu a fost contramandață de către autoritățile locale. Aceasta în urma faptului că studențimea universitară venise la teatru cu intenția de a face o manifestație ostilă, pentru atitudinea pe care dna Marioara Voiculescu a avut-o în timpul ocupării.

DL N. Iorga, cum spun alte zile, a declarat însă că artistă Marioara Voiculescu nu trebuie jignită.

Comunicat. Se aduce la cunoștință celor interesați, că din cauza unor dificultăți ce s'au ivit, cursul de vară pentru pregătirea conducețoarelor de grădini de copii, nu va începe la 1 Iunie cum s'a anunțat, ci la 1 Iulie a.c. (B. P.)

Greșeli de limbă. Din presa ardeleană: «Abonamentul pe un jumătate de an», (pe o jumătate). — *Noștri* în loc de: noștri. (Dacă punem doi i, ar trebui să avem și formele: noștrul, noastrele, noastrelor și a.) — *Am fost preterăți* (am fost desconsiderați, trecuți cu vederea).

Trenuri la Băile dela Oca. Intre Sibiu și Oca circulează următoarele trenuri:

Tr. 8418 pleacă din Sibiu la	8.20 a. m.
8405 "	2.00 p. m.
8411 "	4.02 "
8472 sosete la	12.04 "
8406 "	3.37 "
8416 "	8.09 "

Pentru aceste trenuri sănt valabile biletele de vecinătate și biletele de tur-retur.

Dacă cineva voește a călători la Oca și înapoi cu trenul de *persoane*, este îndatorat a-și scoate bilet valabil pe distanță chilometrică 31—40 (bilet de carton), deoarece biletele de vecinătate și biletele tur-retur pentru tren de persoane nu sănt valabile.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Director: D-na M. Scholtess.

Miercuri și Joi: *Inselată*, dramă în 4 acte, cu artistă renumită Maria Carmi.

Incepulturul la ora: 8^{1/2} seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schei. Director: Dna Emil Toth.

Miercuri și Joi: *Dragostea haiducului*, drăma în 5 acte.

Incepulturul la ora: 8^{1/2} seara.

Nr. 590/1919

(140) 1-2

Anunț de licitare

Miercuri în 18 iunie 1919 la ora 10 a. m. se vinde la licitare în localul subsemnatului Scaun orfanal (Sibiu, strada Măcelarilor nr. 4, etaj I, ușa 8) imobilul din Laterngasse 13.

Condițiile de licitare se pot vedea în orele oficioase (8—12 a. m.) la numitul oficiu.

Scaunul orfanal orășenesc în Sibiu.

AVIZ

Se aduce la cunoștință Onor public, că

vagoanele necesare

pentru încărcarea mărfurilor de mare și mică lujeală trebuie cerute numai dela stațunea care se va încărca marfa, totodată se vor depune la stație și scisorile de trăsuri relative la transporturile de imbarcare.

Seful serviciului comercial:
Mallitz, director.

AVIZ

La moșile Drăgășani și Flămândi din județul Botoșani (Moldova) se caută 20 băieți, în etate de 15—18 ani ca ajutor la grădinărit, pomărit și economia de vite, și alți 20 băieți, mai mărișori, eventual bărbați, pentru lucru lemnului de pădure (Moți).

Băieții dela 15—18 ani vor primi la început remunerație 100 coroane lunar, hrana întreagă și opinci, iar după un serviciu de 6 luni vor primi îmbrăcămintea completă (albituri, căciulă, cojoc etc.) Băieții vor primi de Sărbătorile mari în fiecare an concediu de 10—12 zile pe lângă leafa întreagă. Spesele de drum le acopere proprietarul înainte. Băieții silitori pot ajunge în grabă la o leafă de 150—180 cor. lunar.

Cei cari lucră la lemn, vor primi dela început remunerație 150 cor. pe lângă întreținere și celelalte.

Intru căt s'ar afla băieți săraci, cari ar dori să afle aplicare la moșile numite, oficiile parohiale să notifice aceasta la administrația «Telegraful Român» de unde vor primi toate instrucțiunile necesare. Terminul de înștiințare până la 15 iunie st. v. a. c.

(139) 1-3

Nr. 381/1919.

(137) 1-3

Concurs

Conform rezoluției Consistoriale Nr. 7587 Bis. din 29 iulie 1907 pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa II Castău, în protopresbiteratul Orăștiei, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sănt a treia parte din venitele preoțești fasonate în tab. B. pentru întreținerea dela stat.

Concurenți au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare, în terminul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și cu observarea prescrișelor a se prezenta poporului în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Orăștie, la 15 Aprilie 1919.

Nr. 187/1919. Vidi:

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român în conțelegeră cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopop.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Nr. 3689/1919 Plen.

(135) 1-3

Concurs

Pentru ocuparea unui post de referent extraordinar sistematizat din nou în temeiul concilului sinodal Nr. 74/1916 p. 10 în senatul episcopal Consistorului arhidicezan se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sănt:

1. Salar fundamental 3200 coroane.
2. Relut de cvartir 30% dela salarul fundamental.
3. Cvincvenii de căte 10% dela salar, conform pragmaticii de serviciu, după anii împliniți în slujba bisericii, cari nu pot fi mai mult de 2 cvincvenii.
4. Adausene de scumpe acordate funcționarilor pe timpul răsboiului, cari fac 8000 cor.

Dela concurenți se cere, să fie bărbați apti și destoinici de a conduce referata financiară a unei părți însemnate din resortul senatului episcopal, dovedind aceasta prin documente demne de crezământ. — Preferiți vor fi cei cu praxă de contabilitate.

Cel numit va avea să ocupe postul cel mai târziu la 1 iulie.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidicezan, ținută la 6/19 Mai 1919.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vicar arhiepiscopal.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar consistorial.

Nr. 3433/1919 Plen.

(136) 1-3

Concurs

In temeiul dispozițiunilor cuprinse în §-ul 27 al Regulamentului pentru afacerile interne ale Consistorului arhidicezan și §-ul 17 din Pragmatica de serviciu, pentru ocuparea postului de oficial, clasa II-a, la exactorat, se publică concurs.

Emolumentele sănt:

1. 2200 cor. salar fundamental.
2. 10% cvincvenale dela salarul fundamental după anii îndepliniți în serviciul bisericii, din cari se pot computa numai 10 ani.
3. 30% bani de cvartir.
4. Adausene de scumpe acordate funcționarilor consistoriali, pe timpul răsboiului, cari fac 7000 cor.

Petitionile de concurs sănt a se adresa Consistorului arhidicezan, în termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român», însoțite de extras din matricula botezașilor, testimoniu de maturitate și alte documente recomandatoare, din cari să fie evidentă destoinicia potențialului. Între condiții egale, absolvenții de cursurile teologice, respective preoții vor fi preferiți.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidicezan, ținută la 6/19 Mai 1919.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vicar arhiepiscopal.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar consistorial.

In editura comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane a apărut :

**Istoria bisericească
a românilor ardeleni**
de
Dr. Ioan Lupaș
protopop al Săliștei, membru al acad. rom.

Aprobată de P. V. Consistor Arhidicezan gr.-or. român din Sibiu, prin deciziunea din 6 Martie 1918 Nr. 1785 Bis.

Se află de vânzare la Librăria arhidicezană cu **10 coroane** plus portostal recomandat 1 cor.

Censurat prin: Subloc. Bucur.

Ad. 349/1919

(124) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului învățătoresc la scoala confesională gr.-or. română din Venetia Inferioară, protopresbiteral Făgăraș, prin aceasta se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt:

1. Salar fundamental din fondul școlar 1200 Cor.
2. Cuartir în edificiul școalei și grădina aparținătoare locuinței și lemnele corespunzătoare. Dela cel ales se pretinde ca în conțelegeră cu celalalt învățător să țină școala de repetiție să formeze cor bisericesc și să conducă copiii în Dumineci și sărbători la biserică.

Concurenții să-și înainteze rugările provăzute cu toate documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul arătat și să se prezinte poporului în biserică ca să-l cunoască.

Făgăraș, la 2 Aprilie 1919.

Oficiul protopresbiteral în conțelegeră cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Borzea
protopop.

Localurile oficiilor stăpănilor în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Prezidentul Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, et. II.

Resortul de alimentație și comunicație Strada Schevis 3 a, et. II.

Resortul cultelor și instrucțiunii publice: Strada Poplăci 7 et. I.

Resortul agriculturii: Strada Fabini, pavilionul ofițeresc în școala de cadeți, parter.

Resortul de finanțe: Școala cadeților, et. I.

Resortul de justiție: Strada Schevis 3-a, et. II.

Res. de codificare: Strada Schevis 3-a, et. I.

Res. de organizare: Strada Berg 9.

Res. ocrotirii sociale: Strada Friedenfels 16, et. I.

Res. de industrie: Școala cadeților.

Secretarul de interne: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Şeful serviciului de organizare: Str. Ciznădiei 4, et. II.

Secretarul pentru comunicație: Str. Schevis 3-a, et. II.

Secretarul p. agricultură, p. finanțe: Școala cadeților, et. II.

Secr. p. ocrot-sociale: Strada Friedenfels 16, et. I.

Şeful siguranței: Strada Schevis 6, parter.

Comanda Trupelor din Transilvania: Strada Reissenfels, liceul de stat.

Comanda teritorială, Secția Organizării 6—7: Strada Ciznădiei 4, et. I.

Gazeta Oficială: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Contabilitatea Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, parter.

Secretarii p. culte și instr. publică: Strada Poplăci 7 et. I.

Biroul Presei: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. interne: Str. Schevis 6, et.

Res. armatei și siguranței publice, biroul de informații: Strada Honterus 17.

La «Librăria Arhidicezană» în Sibiu : : : : : se află de vânzare : : : : :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Pușcariu,

Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

cu 24 ilustrații și 3 faecimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

Editura și tiparul tipografiei arhidicezane.